

Nr 327.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående omkostnader för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring; given Stockholms slott den 30 april 1917.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att för bestridande av vissa omkostnader för riksförsäkringsanstalten för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, under riksstatens sjätte huvudtitel anvisa ett förslagsanslag på extra stat för år 1918 av 9,500 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Oscar von Sydow.

Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 30 april 1917.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Statsråden VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÅRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
DAHLBERG.

Departementschefen, statsrådet von Sydow anförde:

Jämlikt förordningen den 18 juni 1909 angående tillämpning av förordningen samma dag om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, tillkommer det riksförsäkringsanstalten att bestämma ersättning enligt sistnämnda förordning. Medel till bestridande av utgifter i anledning av riksförsäkringsanstaltens befattning med dylika ärenden anvisades till en början å förskottstitel. Då emellertid berörda utgifter voro av årlig natur och sålunda anslag för ändamålet borde beräknas å riksstaten, beslöt 1916 års riksdag, med bifall till av Kungl. Maj:t därom framlagt förslag, att för bestridande av vissa omkostnader för riksförsäkringsanstalten för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag av 6,500 kronor.

Därvid uttalade emellertid riksdagen, att riksdagen ville ifrågasätta lämpligheten av att fördela riksförsäkringsanstaltens anslagsbehov på olika huvudtitlar.

Det av riksdagen beviljade bidraget grundade sig å följande beräkning.

arvode till riks försäkringsanstaltens överläkare	kronor	300:—
arvode till en biträdande läkare	»	1,500:—
hyresbidrag	»	300:—
kostnad för läkarbetyg och undersökning i anledning av skador	»	1,200:—
kostnad för biträden, för anskaffande av inventarier, tryckning	»	2,700:—
samt skrivmaterialier och expenser	»	500:—
eventuella rättegångskostnader		
	Summa kronor	6,500:—

I skrivelse till arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse den 16 oktober 1916 avgav riks försäkringsanstalten förslag beträffande anslag för ändamålet för år 1918. Riks försäkringsanstalten ifrågasatte därvid anslaget höjning till 9,500 kronor enligt följande uträkning:

arvode till riks försäkringsanstaltens överläkare	kronor	300:—
arvode till en biträdande läkare	»	1,500:—
hyresbidrag (inklusive bidrag till uppvärmning, städning, belysning, telefon m. m.)	»	800:—
Kostnad för läkarbetyg och undersökning i anledning av skador	»	2,700:—
kostnad för biträden, för anskaffande av inventarier, tryckning	»	3,700:—
samt skrivmaterialier och expenser	»	500:—
eventuella rättegångskostnader		
	Summa kronor	9,500:—

Med överlämnande av berörda framställning har arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse i skrivelse den 9 november 1916 anmält sig icke hava något att erinra mot den av riks försäkringsanstalten gjorda beräkningen.

Vid avlåtande av statsverkspropositionen till nu pågående riksdag meddelade jag, att riks försäkringsanstalten för det dåvarande hade under utredning frågan om omarbetning av gällande bestämmelser angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring. Vidare yttrade jag, att då förslag i ämnet redan under loppet av innevarande års riksdag torde komma att underställas Kungl. Maj:t samt detta förslag möjligen kunde komma att inverka på behovet av anslag för ifrågavarande ändamål, det av riks försäkringsanstalten begärda beloppet tillsvidare syntes böra beräknas.

På grund härav och då med hänsyn till vad riksdagen i ämnet anfört ifrågavarande anslag syntes böra uppföras under riksstatsens sjätte huvudtitel, föreslog Kungl. Maj:t i enlighet med min hemställdan riksdagen att, i avbidan på den proposition, som kunde komma att avlätas i fråga om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, för bestridande av vissa omkostnader för riksförsäkringsanstalten för handläggning av ärenden rörande dylik ersättning under sjätte huvudtiteln beräkna ett förslagsanslag på extra stat för år 1918 av 9,500 kronor.

I en till mig avlämnad promemoria har riksförsäkringsanstalten sedermera meddelat, att förenämnda utredning fortfarande påginge inom anstalten och att utredningen icke syntes kunna bli avslutad i så god tid, att förslag i ämnet skulle kunna framläggas för innevarande års riksdag.

Departements-
chefen.

Då det för närvarande ej torde kunna angivas, huruvida och i vilken riktning bestämmelserna i föreliggande ämne kunna komma att ändras, läser anslaget för ifrågavarande ändamål fortfarande böra upptagas såsom förslagsanslag och för år 1918 bestämmas till det i statsverkspropositionen föreslagna beloppet, som beräknats under förutsättning, att hittillsvarande stadganden fortfarande skola tillämpas.

Beträffande anslagsbeloppet må det emellertid tillåtas mig ytterligare framhålla följande.

Antalet av inom riksförsäkringsanstalten handlagda ärenden av ifrågavarande slag och det därav föranledda arbetet hava oavbrutet ökat. Detta torde framgå av följande inom anstalten upprättade sammanställning:

År.	Antal ansökningar om ersättning.	Beslut & föredragnings- listor.	Antal utgående skrivelser.
1914.....	271	651	1,347
1915.....	585	1,504	3,092
1916.....	634	2,173	4,381

Bland skrivelserna äro ej medräknade smärre skrivelser, såsom till exempel meddelande om utanordning ånyo av livränta m. m.

Att antalet beslut och skrivelser är jämförelsevis så väsentligt mycket högre än antalet ansökningar om ersättning beror, enligt vad riksförsäkringsanstalten framhållit, bland annat på följande förhållanden. Då ersättning sökes, i synnerhet när detta sker i anledning av sjukdom, måste anstalten ofta påkalla ytterligare utredning från militära eller andra

myndigheter, från den skadade själv eller från läkare, som behandlar eller behandlat honom. Härtill kommer, att ersättning, särskilt vid sjukdom, i regel beviljas endast för viss kortare tid i sänder. Slutligen kan, även om en ansökan avslås, densamma föranleda förnyad handläggning inom riks försäkringsanstalten, i det riks försäkringsanstalten ej sällan anser sig böra meddela avslagsbeslutet i sådan form, att sökanden därav kan förstå, att han äger rätt att medelst förebringande av ytterligare utredning få ersättningsfrågan ånyo prövad.

Riks försäkringsanstaltens kostnader för handläggning av ifrågasvarande ärenden utgjorde för år 1916:

arvoden till riks försäkringsanstaltens chef och ledamöter	kronor	1,194: 70
arvode till riks försäkringsanstaltens överläkare	»	300: —
arvode till en biträdande läkare	»	1,500: —
hyresbidrag	»	300: —
kostnad för läkarbetyg och undersökning i anledning av skador	»	2,555: 65
kostnad för biträden, för anskaffande av inventarier, tryckning		
samt skrivmaterialier och expenser.....	»	3,386: 98
rättegångskostnader	»	142: 90

Summa kronor 9,380: 23

Från och med den 1 januari 1917 utgår emellertid icke något arvode till riks försäkringsanstaltens chef och ledamöter, då dessa från nyssnämnda tid kommit i åtnjutande av avlöningar enligt den av 1916 års riksdag antagna ordinarie lönestaten.

Beträffande övriga poster har riks försäkringsanstalten gjort följande beräkning.

Arvodena till riks försäkringsanstaltens överläkare och biträdande läkare hava för år 1918 upptagits med oförändrade belopp, nämligen 300 kronor till överläkaren och 1,500 kronor till biträdande läkaren. Riks försäkringsanstalten har dock påpekat, att om arbetet för ifrågasvarande ärenden fortfar att ökas, en höjning av arvodet till den biträdande läkaren torde vara påkallad.

Hyresbidraget föreslås däremot höjt från 300 till 800 kronor. Till stöd härför har av riks försäkringsanstalten framhållits, att anstalten från och med den 1 oktober 1917 i anledning av den utvidgning av anstalten, som föranledes av den nya olycksfalls försäkringslagen den 17 juni 1916, bleve i behov av ny ämbetslokal. Det syntes riktigt, att från nu ifrågasvarande anslag utginge ett belopp till hyresbidrag, svarande emot det lokalutrymme m. m., som handläggningen hos riks försäkringsanstalten av nu ifrågasvarande ärenden särskilt krävde. I detta avseende hade man att märka, att för dessa ärenden vore stadigvarande anställda

minst en eller två amanuenser och ett kvinnligt biträde, vartill komme tillfällig extra arbetskraft. Ett särskilt rum måste beräknas för dessa tjänstemän ävensom för förvaring av handlingar. Därjämte borde av nu ifrågavarande anslag utgå medel för deltagande i anstaltens kostnader för uppvärmning, städning, belysning, telefon och dylikt. Det av riksförsäkringsanstalten till hyresbidrag, inklusive bidrag till dessa kostnader, beräknade beloppet av 800 kronor vore lika stort som det belopp, som för motsvarande ändamål erlades från barnmorskornas pensionsanstalt.

Kostnaden för läkarbetyg och undersökning i anledning av skador har oavbrutet stigit. För år 1915 utgjorde samma kostnad 1,151 kronor 25 öre, för år 1916 2,555 kronor 65 öre. Riksförsäkringsanstalten anser, att denna kostnad för år 1918 måste upptagas till minst 2,700 kronor, men har anstalten härvid framhållit, att detta belopp kan antagas bliva otillräckligt, om antalet ärenden fortfar att ökas.

Kostnaden för biträden, anskaffande av inventarier, tryckning samt skrivmaterialier och expenser har i riksförsäkringsanstaltens skrivelse den 16 oktober 1916 i avbidan på omarbetning av bestämmelserna om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, tillsvidare upptagits till 3,700 kronor. Riksförsäkringsanstalten har nu meddelat, att detta belopp med all sannolikhet icke torde visa sig tillräckligt. Enligt anstaltens mening borde nämligen, med den omfattning ifrågavarande arbete numera erhållit och den arbetskraft, som i verkligheten erfordras för dess utförande, beräknas kostnad för en extra notarie och en amanuens med sammanlagt 5,400 kronor, för ett kvinnligt biträde med minst 1,200 kronor samt dessutom för extra biträde, tryckningskostnader, skrivmaterialier och expenser med 1,200 kronor. För ifrågavarande ändamål skulle alltså enligt anstaltens mening erfordras 7,800 kronor.

Då det emellertid ännu icke synes kunna med tillförlitlighet bedömas, i vad mån höjning av nu berörda anslagspost under år 1918 erfordras, samt för övrigt förevarande anslag är av förslagsanslags natur, anser jag ifrågavarande anslagspost kunna upptagas med det tidigare beräknade beloppet 3,700 kronor.

Till rättegångskostnader torde fortfarande böra upptagas 500 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att för bestridande av vissa omkostnader för riksförsäkringsanstalten för handläggning av ärenden rö-

rande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, under riksstatens sjätte huvudtitel anvisa ett förslagsanslag på extra stat för år 1918 av 9,500 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställda behagade Hans Maj:st Konungen lämna nådigt bifall, samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gustaf Pripp.
